

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

K Vaší žádosti o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Ministerstvu zdravotnictví dne 20. října 2023, evidovanou pod č.j. xxx, kterou jste vnesli následující dotazy:

zda Ministerstvo zdravotnictví vydalo stanovisko, že se znehodnocená (zlikvidovaná) embrya mohou ze zařízení poskytovatele zdravotních služeb v oblasti asistované reprodukce vydávat neplodnému páru k pohřbení, pokud o to požádají, nebrání-li tomu prokazatelné důvody spočívající v nutnosti ochrany veřejného zdraví.

uvádíme následující:

Ministerstvo zdravotnictví ČR nevydalo samostatné stanovisko týkající se výše uvedené problematiky.

Nicméně pro doplnění informací uvádíme, že problematika tkání a buněk se v legislativě ČR prolíná mnoha právními předpisy, např.:

- zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 296/2008 Sb., o zajištění jakosti a bezpečnosti lidských tkání a buněk určených k použití u člověka a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách
- a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhlášky č. 422/2008 Sb., o stanovení bližších požadavků pro zajištění jakosti a bezpečnosti lidských tkání a buněk určených k použití u člověka,
- vyhlášky č. 373/2016 Sb., o předávání údajů do Národního zdravotnického informačního systému, ve znění pozdějších předpisů.

V § 91 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, je částečně popsána likvidace anatomicko-patologického odpadu, kterým jsou i znehodnocená embrya (více vizte citace § 91 níže).

„§ 91

Části těla odebrané v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, plodové vejce, plodové lůžko (placenta) nebo těhotenská sliznice, odebrané části těla zemřelého nebo tkáně a buňky, které byly určeny pro výrobu léčiv, k vědeckým, výzkumným nebo výukovým účelům, nebo orgány, tkáně a buňky určené pro použití podle zákonů upravujících nakládání s lidskými orgány, tkáněmi nebo buňkami a nebyly pro tyto účely použity (dále jen „anatomicko-patologický odpad“), se spalují ve spalovně poskytovatele, nemá-li poskytovatel vlastní spalovnu, ve spalovně jiného poskytovatele nebo v krematoriu, a to na základě smlouvy uzavřené s jiným poskytovatelem nebo provozovatelem krematoria. Obdobně se postupuje, jde-li o odebrané části těla zemřelého, které byly použity k vědeckým, výzkumným nebo výukovým účelům s tím, že jejich spálení zajišťuje a hradí ten, kdo je použil. Plody po potratu, které nebyly jako jiné lidské pozůstatky vydány k pohřbení postupem podle zákona o pohřebnictví, se zpopelňují v krematoriu odděleně od anatomicko-patologického odpadu, a to na základě smlouvy uzavřené mezi poskytovatelem a provozovatelem krematoria.“

Dle § 5, odst. 1, písm. e) bod 2 zákona č. 296/2008 Sb., o zajištění jakosti a bezpečnosti lidských tkání a buněk určených k použití u člověka a o změně souvisejících zákonů (zákon o lidských tkáních a buňkách), ve znění pozdějších předpisů, je tkáňové zařízení (poskytovatel zdravotní služeb poskytující zdravotní služby asistované reprodukce) povinno zajistit systém umožňující identifikaci a sledovatelnost každého balení tkání a buněk v průběhu jejich odběru, zpracování, při propuštění a při distribuci, popřípadě odstranění.

Z výše uvedeného vyplývá, že poskytovatel zdravotních služeb poskytující zdravotní služby asistované reprodukce nakládá se znehodnocenými embryi jakožto s biologickým odpadem, k jehož likvidaci uděluje neplodný pár prohlášení o souhlasu. Z hlediska poskytovaných zdravotních služeb není tedy možné ze zákonného důvodu vydat neplodnému páru znehodnocené embryo k pohřbení.

Závěrem si dovoluji doplnit, že poskytovatel zdravotních služeb poskytující zdravotní služby asistované reprodukce při likvidaci tohoto biologického odpadu postupuje dle vnitřního postupu, který je protokolárně zdokumentován, přičemž proces likvidace znehodnocených embryí probíhá za přítomnosti dvou svědků, aby byla naplněna zákonná identifikace sledovatelnost.